

Német és francia nemzetköziesítési gyakorlatok a BGE KVIK Turizmus-Vendéglátás Szaknyelvi Intézeti Tanszékén

Összefoglalás: A nemzetközi környezet megteremtése a felsőoktatásban élményszerűbbé teszi a hallgatók tanulását és szélesíti a világgépeküket. A német és francia előadók és hallgatók bevonásának, a tanulmányutak szervezésének célja a magyar hallgatók nyelvi készségeinek fejlesztése és történelmi, kulturális ismereteik szélesítése. Különböző kisebb projekteket valósítottunk meg a nyelvórákon a nemzetközi környezet kialakítása céljából, általános idegen nyelvi és szaknyelvi tartalommal egyaránt. Erőfeszítéseinket a Felsőoktatás Nemzetköziesítéséért Díj pályázaton 2015-ben harmadik helyezéssel jutalmazták. E cikkel a német- és franciaórákon megvalósított ötleteinkbe és módszereinkbe adunk bepillantást. Az eredmények és tanulságok mellett a fenntarthatóság kérdésével is foglalkozunk elemzésünkben.

Kulcsszavak: nemzetköziesítés, szaknyelv

Az elmúlt években elengedhetetlennek éreztük, hogy az idegennyelv-oktatásban a magyar diákok számára elérhetővé tegyük a nemzetközi hangulatot a hatékonyabb nyelvtanulás és az adott célország kultúrájának megismerése érdekében. Az órák élményszerűbbek lettek a külföldi hallgatók és előadók részvételével, a tanulmányi kirándulásokkal vagy a virtuális kommunikációval, továbbá megkönnyítették a nyelvtudás és nyelvi készségek elsajátítását és rögzítését.

E módszerek is segítik az interkulturális kommunikációt, kiegészítve a Byram által felsorolt eszközöket (Byram et al. 2002: 18). Az Unesco Interkulturális Kompetencia³

1 Főiskolai docens, ELTE BTK Germanisztikai Intézet; korábbanw BGE KVIK Turizmus-Vendéglátás Szaknyelvi Intézeti Tanszék; e-mail: rita.agnes.nagy@gmail.com.

2 Főiskolai docens, BGE KVIK, Turizmus-Vendéglátás Szaknyelvi Intézeti Tanszék; e-mail: szak.helga@uni-bge.hu.

3 <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002197/219768f.pdf>.

című ajánlásaiban az „interkulturális dialógus” különböző kultúrájú egyének közötti párbeszéd, amely feltételezi, hogy „a résztvevők hajlandók egymást meghallgatni, és különböző nézőpontokat megérteni”. A prekoncepciókat kritikusan elemezve (Costanzo–Vignac 2001:4) egy integráltabb, árnyaltabb látásmód kialakítására törekedtünk, amellyel a hallgatók önmagukat is kritikusan szemlélték, és megtanulták a különböző vélemények tiszteletét. Ehhez nyitott légkört kreáltunk (Costanzo–Vignac 2001:8) az affektív háttér megalapozásával. Többféle helyzetet alakítottunk ki (Jármai 2008), hogy megkönnyítsük a szaknyelv elsajátítását.

I. Német nemzetköziesítési törekvések

A német szaknyelv oktatásában bevezettünk több új gyakorlatot, amelyek alkalmazása eredményesnek bizonyult.

Célok

A következőkben bemutatandó módszerek célja, hogy lényegesen élvezetesebbé és hatékonyabbá váljon a német szaknyelv tanulásának folyamata a diákok számára. E bevált, jó gyakorlatok célja és lényege, hogy személyes kapcsolatokkal, élő beszédhelyzetekben gyakorolhatják és bővíthetik nyelvtudásukat a diákok, ugyanakkor szélesíthetik interkulturális ismereteiket, távlati szakmai kapcsolatokat építhetnek. A nyelvkönyvből tanultakat éppen azzal a többlettel lehet ilyen módon kiegészíteni, ami hiányzik belőlük, és a hagyományos nyelvórákból élő nyelvi környezetet teremthetünk diákjaink számára.

Intézményünk nemzetközi kapcsolataiból adódóan Németországból (Kempton, Hof, Bielefeld) rendszeresen látogatnak Erasmus-diákok egyetemünkre, akik más országokból érkező diákokkal együtt magyar nyelvi kurzuson vesznek részt. Így adott a kiváló lehetőség arra, hogy bevonjuk őket a német üzleti és szaknyelvi órák kommunikációs gyakorlataiba. A cél egy interkulturális kapcsolat megteremtése oly módon, hogy a részt vevő diákok kölcsönösen megismerhessék egymás kultúráját is amellet, hogy az elsődleges cél a magyar és a német, adott esetben az angol nyelvi kommunikációs ismeretek bővítése.

Az alábbi konkrét példákkal illusztrálható a nyelvtanulás és a diákok között kialakított tantermi és tantermen kívüli interkulturális kapcsolatrendszer sikeres kölcsönhatása.⁴

4 Az egyik szerző, Nagy Rita szaknyelvtanításban alkalmazott sikeres nemzetköziesítési módszerei.

Módszerek, példák

A 2013/14-as tanév őszi félévében magyar nyelvet tanítottam egy Erasmus-csoportnak, akik között német, holland, francia, horvát és cseh diákok is voltak, így valódi multikulturális háttérrel kezdték el a magyartanulást. A diákok meglepően intenzíven érdeklődtek Magyarország, Budapest kulturális és gazdasági élete, a felsőoktatás és a diákélet iránt. Hogy a nagyon nehéznek tűnő magyar nyelv tanulását színesebbé tegyem, már az alapszókincs megtanításához helyszíni tematikus sétákat szerveztem a diákoknak. Ezekre a sétákra meghívtam a német nyelvet tanuló csoportjaimból az érdeklődő magyar diákokat is, akik közül sokan jól tudnak angolul is. Ezáltal akartam a magyar diákok elsősorban német nyelvtanulását segíteni, és természetesen a külföldi Erasmus-diákok magyar nyelv iránti érdeklődését felkelteni. Rendkívül érdekes volt megfigyelni, hogy milyen zökkenőmentesen elindult a magyar–német kommunikáció (olykor az angol nyelv segítségével), attól függően, hogy ki milyen nyelvet beszélt, illetve tanult.

a) Diákok kölcsönös tanítása saját nyelvükre tematikus programok keretében

Megfelelő magyar nyelvkönyv hiányában a félév során 7 témakörre osztottam a megtanulandó magyar szókincset, hozzá az alap magyar nyelvtant. A nyelvtani ismereteket tudatosítottuk és gyakoroltuk, majd mindezek valódi környezetben történő alkalmazásához a magyar diákok kíséretében tematikus sétán vett részt a csoport. A továbbiakban a közös témák, programok megvalósításához keretet nyújtó főbb beszédhelyzeteket és nyelvi tevékenységeket ismertetem.

1. Közlekedés Budapesten: közlekedési eszközök kipróbálása, útvonalak megtekintése és elmagyarázása Budapest-térképen, buszjegyvásárlás mindenkinek, egyenként, útbaigazítás gyakorlása, pályaudvaron a kijelzők, információs táblák megismerése, a hangosbemondó megértése, vonatjegyvásárlás gyakorlása.
2. Vásárlás különböző üzletekben: patikában gyógyszervásárlás, a Fővám téri Nagycsarnokban kommunikáció a gyümölcs- és zöldségárusokkal, fizetés gyakorlása, pénzváltás.
3. Kávézók és vendéglők Budapesten: a kávézóban mindenki magának rendel kávé, süteményt, a vendéglő étlapja alapján magyar specialitások összehasonlítása német és más népek specialitásaival.
4. Hotelek Budapesten: az Astoria megtekintése, részlegeinek, szolgáltatásainak megismerése, szállásfoglalás szimulálása, recepción információ kérése.

5. Sportlétesítmények, uszodák, fürdők Budapesten: egy fitneszközpont megtekintése, a Gellért hotel és fürdő megtekintése.
6. Felsőoktatási intézmények Budapesten: a BGE és karai, képzései, a BME campusa, régi és új épületek, Infopark, BCE, ELTE BTK, Egyetemi Könyvtár, Országos Idegennyelvű Könyvtár, Goethe Institut Budapest, könyvkölcsönzés.
7. Budapest kulturális nevezetességei: az Operaház és a Művészetek Palotája, a Hősök tere, a Váci utca és a Gellérthegy megtekintése, közös koncertjegyvásárlás.

A diákok tényleges szituációkban gyakorolták a kommunikációt, amiben a magyar diákok lelkesen segítettek. Minden témát magyarul és németül is gyakoroltunk, így természetesen itt a német diákok voltak a főszereplők, de a hollandok, horvátok, csehek is jól tudtak németül. Nemritkán az angoltudásukat is alkalmazták a diákok, különösen a franciák; ők ugyanis nem tudtak németül. Élvezettel és nyitottan használták a nyelvet és tanultak egymástól számos élőnyelvi fordulatot.

Ezáltal nemcsak a külföldi diákok magyartanulását támogattuk magyar diákok segítségével. Mivel az Erasmus-diákok a magyart csak kezdő szinten beszélték, először a BGE magyar hallgatóinak intenzíven kellett használniuk a német nyelvet a témákhoz tudatosan hozzárendelt és valódi élethelyzetben is kipróbált szituációkban ahhoz, hogy ezt utána leegyszerűsítve magyarul is élesben eljátsszák a külföldi diákokkal. A magyar diákok ezáltal egyfajta tanári, közvetítői szerepet töltöttek be. Miközben magyarul tanították igazi szituációkban az Erasmus-hallgatókat, a saját német – és olykor angol – nyelvtudásukat, kommunikációs készségüket is élvezetes módon fejleszthették. A módszer óriási előnye, hogy a gátlások észrevehetően azonnal eltűnnek. Mindkét fél egyidejűleg tanár- és diákszerepet is betölt, minden diák a másik nyelvét szeretné tanulni.

Természetesen fontos, hogy lehetőleg minden Erasmus-hallgatónak – vagy legalább 2-3 diákonként – találjunk egy magyar kommunikációs partnert. Minél kisebb csoportokban tudják megbeszélni és kipróbálni a szituációkat, annál hatékonyabb a módszer.

b) Német diákok részvétele német szaknyelvi órákon

A tematikus séták és egymás tanítása során barátságok alakultak ki, így szívesen vállalkoztak a német anyanyelvű, valamint a németül szintén kiválóan tudó külföldi hallgatók arra, hogy hívásomra több alkalommal részt vegyenek a német üzleti és szaknyelvi óráimon. Ez is kiváló lehetőség, illetve gyakorlat a nemzetköziesített szaknyelvtanításra. Kis csoportokat alakítva minden csoportba jutott Erasmus-hallgató, minden cso-

port kapott az aktuális tananyaghoz tartozó rövid cikket, megvitatandó témát, megválaszolendő kérdéseket. A már magasabb szintű német gazdasági szaknyelvet tanuló magyar diákoknak különösen hasznos volt a hasonló korú külföldi diákokkal német nyelven megvitatni az adott témát, illetve cikket (pl. környezettudatosság a vendéglátásban, új hoteltrendek, kedvelt turisztikai célpontok). E témák mind olyan aktuális, véleménycserére is alkalmas területek, amelyek a külföldi diákok számára is érdekesek, megvitatásuk pedig lehetőséget teremt a B2-es német szaknyelvi vizsgára készülő magyar diákoknak a gyakorlásra.

c) Közös interkulturális kommunikáció óra tartása az egyetemre látogató német diákcsoporttal

További sikeres gyakorlat a partnerintézményből néhány napra Budapestre és egyetemünkre érkező diákcsoporttal közös interkulturális kommunikáció óra tartása.

d) Kapcsolatok német és osztrák felsőoktatási intézményekkel

Minden félévben meghívunk német és osztrák oktatókat, előadókat, szakértőket, akik a német szaknyelvi készségfejlesztő kurzusok keretében a kurzus tematikájába illeszkedő témáról tartanak előadást, műhelyfoglalkozást vagy kommunikációs tréninget.

Már öt alkalommal szerveztem szeptemberben információs rendezvényt, amelyen Jörn Nuber, a DAAD Informationszentrum Budapest vezetője német nyelvű előadást és beszélgetést tart a német Karrierépítés kurzus keretében. Így diákjaink személyesen tájékozódhatnak a következő évi pályázati ciklusra vonatkozó nyári egyetemi ösztöndíjakról és a németországi továbbtanulási lehetőségekről.

e) Tanulmányutak szervezése Németországba

Konferenciakapcsolataimat felhasználva 2011 őszén németországi tanulmányutak sorát indítottam el német szaknyelvet tanuló diákjaink számára. Már hat alkalommal szerveztem meg az Akademie Mitteleuropa „Mitteleuropäische Begegnungen” (Közép-európai találkozások) elnevezésű szemináriumaira a részvételt diákjaink és intézetünk tanárai számára. A tanulmányutak célállomása Bad Kissingen (Bajorország), ahol egyetemünk 25-30 diákja Heiligenhof képzési központjában (Binder 2011) ötnapos rendezvényen vehet részt. Német EU-szakértők, történészek, vezető publicisták, politológusok, közgazdászok aktuális témákról, politikai, gazdasági, történelmi kérdések-

ről, a magyar–német kapcsolatokról, kultúrtörténeti témákról tartanak előadásokat, beszélgetéseket. Bad Kissingen fürdőváros és környéke nevezetességei mellett fürdőket, vendéglátóhelyeket, bajor sörfőzdet is megismerhet a csoport. Egész napos kirándulás keretében megtekintik diákjaink Wartburg várát, Eisenach történelmi központját, a Vasfüggöny Point Alpha elnevezésű támaszpontját, valamint – a tanulmányút utolsó napján – Regensburg turisztikai nevezetességeit. A rendezvények a Német Belügyminisztérium nagyvonalú támogatásával valósulhatnak meg, a résztvevők elismerő oklevelet kapnak.

Tanulságok

a) Diákok kölcsönös tanítása saját nyelvükre tematikus programok keretében

Rendkívül vidám és mégis eredményes módszer, a diákok egymással szemben semmilyen gátlást nem éreznek, éppen abból a helyzetből adódóan, hogy mindkét fél tanításra, segítségre szorul, így automatikusan egyenrangúak lesznek, a nyelvi hiányosságait nem érzik hátránynak. Az élő kommunikációt élvezettel gyakorolják, nem tankönyvívű, nyelvtanár által megadott sablon szerint, hanem a tényleges szituációhoz igazodva. Természetesen a tanárnak gondosan elő kell készítenie és utólag is rögzítenie kell a használandó, megtanulandó szókinccset, nyelvi fordulatokat.

b) Német diákok részvétele a magyarok német szaknyelvi óráin

Különösen a B1–B2 szinten lévő és a nyelvvizsgára készülő csoportoknál nagyon inspiráló és fejlesztő hatású, ha a tankönyvből már elsajátított szakszókincc segítségével német diákokkal tudnak beszélgetni szakmai témákról.

Ezek a barátságok, amelyek a nyelvtanulás keretében kialakulnak, akár hosszú távon is tartósak lehetnek, és szakmai kapcsolatként is kamatoztathatók. Ha a levelezés ritkábbá válik is, később bármikor feleleveníthető.

c) Közös interkulturális kommunikáció óra tartása az egyetemre látogató német diákcsoporttal

Az interkulturális kompetencia ma már elengedhetetlen a kereskedelemben, idegenforgalomban, vendéglátásban, de minden más területen is, ahol külföldivel kapcsolatba kerül az ember. Az idegen nyelven kommunikálóknak a nyelvtudás szerves részeként kell ezen a területen is jártasságot szerezniük (Eismann 2013). Ebben nagy segítség, és

nagyon pozitív hatású lehet a magyar diákokra, ha a német partnerintézmény egy-egy diákcsoportja a BGE-re látogathat. A néhány nap alatt a közös interkulturális kommunikáció óra, a közös programok nyitottá és érdeklődővé teszik a magyar diákokat más népek és kultúrák iránt.

d) Kapcsolatok német és osztrák felsőoktatási intézményekkel

A meghívott külföldi oktatók és szakértők rendkívül inspirálóan hatnak diákjainkra. Természetesen elsősorban a legalább B2 nyelvtudású diákok számára hasznosak ezek a rendezvények, amelyek számos esetben segítették a részt vevő hallgatóknak a döntését, hogy merjenek német vagy osztrák főiskolán, egyetemen részképzésre vagy mesterképzésre jelentkezni. A DAAD tájékoztató rendezvényeinek sikerességét mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy csak az idei pályázati ciklusban hat hallgatónak sikerült nyári egyetemi ösztöndíjat elnyernie. Amellett, hogy az egy hónapos németországi nyári egyetemi intenzív szaknyelvi tanulmányok óriási nyelvi fejlődési lehetőséget biztosítanak sikeresen pályázó diákjainknak, a nemzetközi társaságban automatikusan bővülnek interkulturális készségeik, de országismereti, kulturális és szakmai tudásuk is jelentősen gyarapszik. Éppen ezért minden őszi félévben a német nyelvű Karrierépítés kurzus tematikájába illesztve a német pályázatírás a fő feladat. Konkrétan a DAAD-hoz benyújtható ösztöndíjpályázatok megírásával foglalkozunk heteken át a szemináriumokon, így diákjaim nagyon intenzíven és célirányosan gyakorolhatják a későbbi pályájuk során is hasznosítható pályázatírási módszereket, karrierépítési lehetőségeket.

e) Tanulmányutak szervezése Németországba

A hallgatói visszajelzések alapján is rendkívül sikeres tanulmányutakat több szempontból is különösen fontosnak tartom szervezőként és kísérő tanárként. A diákok a heiligenhofi képzési központban nemzetközi diákcsapatba integrálódva a szemináriumok munkájában élvezettel és minden kommunikációs gátlásukat levetkőzve óriási érdeklődéssel vesznek részt. A német szakértők és előadók a vitaindító elemzésük után rendkívül hasznos eszmecserére is lehetőséget adnak, így a diákok élesben gyakorolhatják a német nyelvű vita- és érvelési technikákat, a véleménynyilvánítás különböző formáit, miközben az interkulturalitás lényegét is személyesen átélhetik. Sokoldalúan fejlődnek a diákok német nyelvi készségei, szakmai és kulturális ismeretei, valamint életre szóló célországai élményeket gyűjthetnek, barátságokat köthetnek német és más országokból érkező diákokkal.

II. Francia nemzetköziesítési törekvések

Korunk diákjai egyre duzzadó és gyorsabb információáradatba kerülnek. A tudás elsajátításának párosulnia kell valódi készségekkel és identitásuk gazdagodásával. A nyelvtanulást személyiségfejlesztésként is értelmezve elengedhetetlennek tűnt, hogy elősegítsük a hallgatók nemzetközi tapasztalatszerzését a szaknyelvi órákon. Ehhez külföldi diákok bevonását is célszerűnek tartottuk, ezáltal a magyar diákok félelmeit és aggályait az idegen nyelvi kommunikációtól (Byram et al. 2002: 35) is áthidaltuk.

Az empirikus megközelítés alapjainak inspirációja a budapesti Új Iskola módszertana, a megfigyelésen alapuló pedagógia, amelyet a mai elektronikus eszközökkel bővítettünk. Külföldi előadókat és diákokat is igyekeztünk bevonni az órai munkába, hogy a tanulás élményszerűbbé váljon a magyar diákok számára. Nagyon fontosnak tartjuk a szaknyelvi tematikánkba illeszkedő meglévő európai kulturális és épített örökség megőrzését is, és erre a nemzetközi közös örökségre is szeretnénk volna felhívni diákjaink figyelmét, értékeik ápolására ösztönözve őket.

a) Tanulás nemzetközi környezetben

2008 óta 28 előadót, közülük 15 Erasmus-mobilitás keretében érkező vendégtanárt fogadtunk a francia szaknyelvi óráinkon.⁵ A diákok anyanyelvi tanároktól és szakemberektől tájékozódhattak a turizmus, a gasztronómia, a gazdaság és a munka világának aktuális kérdéseiről. Néhány fontosabb előadás keretében megismerhették a gazdasági válság hatásait Franciaországra, a francia gasztronómiának a szellemi világörökségben betöltött szerepét, a gazdag UNESCO-örökséget és az aktuálpolitikai helyzet hatását a turizmus szektorára a 2015. évi események tükrében. A kollégák hasznos képes szókincsgyűjteményt, témafeldolgozásokat, eredeti térképeket, turisztikai tárgyú dokumentumokat is bemutatottak és rendelkezésünkre bocsátottak, amelyeket később mi is hasznosítottunk.

Az Erasmus-mobilitás keretében jövő kollégák érkezésekor diákjainkkal és az itt tanuló francia Erasmus-hallgatókkal közös városnéző sétákra mentünk. Egy előzetes felmérés alapján egy kérdőívet állítottunk össze, amelyet a külföldi résztvevőknek a séta során kellett kitölteniük.⁶ Az idegen nyelvi tanulmányi kirándulások hatékonyan fonják

⁵ Zsák Helga szaknyelvoktatásban alkalmazott sikeres nemzetköziesítési módszerei.

⁶ Ennek az empirikus módszernek az alapjait a genfi Institut Rousseau-ban dolgozták ki. Az intézet vezetője, Edouard Claparède, L'éducation fonctionnelle című munkájában az „aktív” tanulást szorgalmazza (Claparède [1931] 2006: 31), az „új iskolák” módszertana pedig a „tárgyi és társadalmi élet megfigyelésén” (Ament 2005: 29) alapul.

egybe a tudás elsajátításának szálait, lehetővé teszik a fogalmi és nyelvi struktúrák összeillesztését, és felszabadítják a kifejezőkészséget.

A személyes tapasztalat alapján elmélyül az interkulturalitás megértése. E gyakorlati foglalkozások a diákok problémamegoldó készségét is fejlesztették.

b) Közös nemzetközi projektmunkák valós és virtuális térben

A segítőkész kollégák nyelvi levelezőpartnereket is kerestek a magyar hallgatóknak, akikkel azok a virtuális térben is tudtak franciául kommunikálni. Az itt tanuló francia hallgatókkal együtt közös projektekre ösztönöztük őket turisztikai, gasztronómiai és gazdasági témákban; ez utóbbiban inkább a Pénzügyi és Számviteli Kar hallgatói voltak érdekeltek, amint az anglo-normand-szigeteki adóparadicsomokról szóló bemutató is bizonyította. Főleg turisztikai és gasztronómiai tematikájú kis mikroprojektek születtek, amelyek kiválasztásával megpróbáltuk a közös európai szellemi UNESCO-örökségre ráirányítani a figyelmet. Ezáltal a diákok alapműveltségének hiányosságait is pótoltuk, és a jövő szakmájukhoz nélkülözhetetlen értékek jobb megismerését is ösztönöztük.

A hallgatóink előadásait a francia diákok átnézték és kijavították, így „proaktívan” készültek fel a bemutatásukra. A francia kollégák érkezésekor együtt prezentálták közös projektjüket.

A projekteket több honlapon is összegeztük, így a magyar és a francia diákok számára is elérhető és értékes kulturális és nyelvi tér jött létre saját munkáikból. Ezáltal a nemzetközi kulturális tudásátadás is lehetővé vált.

c) Nemzetközi szakmai tapasztalatok szerzésének elősegítése

Szintén nemzetközi szakmai tapasztalatok szerzése céljából francia szakácsokat hívtunk meg a Vendéglátás Tanszékünk által működtetett tankonyhába, illetve előadások tartására kértük fel őket. Ezen alkalmakkor, amelyek kiváló lehetőséget teremtettek a francia gasztronómiai szaknyelv elsajátítására és gyakorlására is, három Michelin-csillaggal rendelkező szakembert fogadtunk. Francia specialitásokat is megismerhettünk, mint amilyen a „brunoise” szósz vagy a „sous vide” eljárás. A bemutatókat, amelyeken diákok segédkeztek, a francia partnereink intézményeibe élőben közvetítettük interneten, majd később felhelyeztük a világhálóra, így utólag is hasznos tananyag. Előadásaikban a szakácsok a francia specialitások összetevőit és elkészítését magyarázták el, hangsúlyozva, hogy a francia gasztronómia 2010 óta a szellemi világörökség része. E műhelymunkák alkalmával hallgatóink szakmai kompetenciája is fejlődött idegen

nyelven, jobban megtanulták, miként kell egy nemzetközi csapatban dolgozni, idegen nyelven kaptak instrukciókat, és tehettek fel kérdéseket, viselkedéstípusokat sajátíthattak el.

A nemzetközi szakmai gyakorlatokhoz 2007 óta rendszeresen hívunk francia szállodaigazgatókat az órákra, akik értékes előadásokat tartanak a munkavállalás feltételeiről, és gyakorlati lehetőségeket is ajánlanak a hallgatóknak. Előzetesen francia nyelvű önéletrajzokat, motivációs leveleket írtunk, és begyakoroltuk az állásinterjú néhány kérdését. A gyakorlatoknak, a valódi állásinterjúnak vagy a szakmai tapasztalatnak köszönhetően a hallgatók bepillantást nyerhettek a nemzetközi munkába. Az előadások sikerét bizonyítja, hogy már ötven hallgató vett részt szakmai gyakorlaton a szállodák egyikében.

III. Összegzés

Ezekkel a módszerekkel próbáltuk élményszerűbbé tenni a hallgatók idegennyelv- és szaknyelvtanulását.

A tanári előkészítő didaktikus munka során a szókincset, a nyelvi fordulatokat, a beszédaktusokhoz fűződő kifejezéseket célszerű átisméltetni, kérdőíveket készíteni a foglalkozásokra. Egy kritériumteszttel lehet értékelni a fejlődést.

A valós környezet felszabadult, élő nyelvi kontextust biztosít, ami elősegíti a folyékony nyelvi kommunikációt és az idegen nyelvvel való tartós affektív azonosulást. A nemzetközi találkozók nyitottabbá és érdeklődőbbé tették a hallgatókat más népek, nyelvek és kultúrák iránt. Az interkulturális fejlődéshez szükséges, Byram által javasolt fogalmakat, látásmódot (2002: 18) is elsajátították.

Interkulturális kompetenciájuk fejlődött, sztereotípiákat azonosítottak, párhuzamokat vontak, és összehasonlították a kulturális szokásokat, építészeti emlékeket, és integrálták a kereskedelemben, vendéglátásban, idegenforgalomban fontos új fogalmakat. Szakmai téren az eszmecserék, a gyakorlati lehetőségek, a pályázat, az önéletrajz és a motivációs levél, a karrierépítés lépései és módszerei első nemzetközi tapasztalataikhoz segítik hozzá a hallgatókat.

A diákok transzverzális kompetenciákra is szert tettek, a problémamegoldó készségük is fejlődött, viselkedési formákat ismertek meg, és a most kiépített kapcsolataik a jövőben hasznosnak bizonyulhatnak és kamatoztathatók. Az üzleti életben a többnyelvűség „lehetőség” az alkalmazottak számára (Angouri 2013), erős interkulturális kommunikációs készséggel rendelkező személyek hamarabb tanulnak nyelveket, késégeket, a tapasztalat további kontaktusok, tanulási folyamatok kezdete lehet. A szerzett

tapasztalatok hozzájárultak, hogy jártasságot szerezzenek ezeken a területeken, idegen nyelven.

A nemzetközi környezet és hangulat, a külföldi hallgatók, előadók, a virtuális, világhálós és a valódi városi közeg, a konferenciák hozzájárultak ahhoz, hogy diákjaink élő nyelvtudás birtokába jussanak, és folyamatosan minőségi szaknyelvi órákon vehessenek részt. Reméljük, személyiségük ezáltal is gazdagodott, a nyelvtanulás valódi élménynyé vált, nemzetközi kapcsolataik bővültek, készségeik fejlődtek, és értéktudatosabb, felelősebb európai polgárokká váltak, akik tovább is tudják adni a megszerzett tudást. Módszereink szemléltetik az interkulturalitás összefüggéseit, a szakmai közeg és a nyelv közötti kapcsolódását.

Hivatkozások

- Angouri, J. (2013). The multilingual reality of the multinational workplace: language policy and language use. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 34(6).
- Ament E.(2005). *A budai Új Iskola pedagógiája*. Budapest: OPKM.
- Brandt Gy. – Mischke, J. (2014). *Interkulturelle Kommunikation – Deutsch*. Budapest: BME GTK Idegennyelvi Központ.
- Binder, G. (2011). Von der Heimatkunde zur Europakunde – Das Bildungskonzept des Heiligenhofs im Wandel der Zeit. In: *Der Heiligenhof. Bildung- und Begegnungsstätte in Bad Kissingen 60 Jahre*. Heiligenhof: Stiftung Sudetendeutsches Sozial- und Bildungswerk, 61–71.
- Byram, M. – Gribkova, B. – Starkey, H. (2002). Developing the intercultural dimension in language learning. Strasbourg: Európa Tanács. <http://lrc.cornell.edu/rs/roms/507sp/ExtraReadings/Section0/Section0/uploads/File1235272745204/InterculturalDimensionByram.pdf>
- Claparède, E. (1931; 2006). *L'éducation fonctionnelle*. Paris: Fabert.
- Corbeau, S. – Dubois, Ch. – Penfornis, J.-L. (2004). *Tourisme.com*. Paris: CLE International.
- Costanzo, S. – Vignac, L. (2001). La Pédagogie interculturelle, revoir nos approches et définir les objectifs essentiels. Actes du VIII Congrès de l'Association pour la Recherche InterCulturelle, Université de Genève, 24-28 septembre. 2001<http://www.unige.ch/fapse/SSE/groups/aric>

- Eismann, V. (2013). *Erfolgreich in der interkulturellen Kommunikation. Training berufliche Kommunikation*. Berlin: Cornelsen Verlag.
- Fügert, N. – Richter, U. (2009). *Bewerbungstraining. Kursmaterial Deutsch als Zweitsprache*. Stuttgart: Ernst Klett.
- Jármai, E. M. (2008). A tanulásfelfogás új paradigmája vagy eleink pedagógiai gondoskodásának esszenája nyer igazolást? Tanulmány a konstruktív pedagógiáról. *Nyelvilág*, 7(7).
- Penfornis, J.-P. (2005). *Affaires.com*. Paris: CLE International.
- Quittschau, A. – Tabernig, Ch. (2013). *99 ultimative Tipps für die Karriereleiter*. München: C. H. Beck.
- <http://whc.unesco.org/fr/etatsparties/fr>
- <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002197/219768f.pdf>